

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Rev. Patr. Joannis Laurentii Berti, Ord. Eremit. S.
Augustini, Theologia Historico-Dogmatico-Scholastica,
Seu Libri, De Theologicis Disciplinis**

Berti, Giovanni Lorenzo

1750

Caput XI. De Joannis XXII. circa Sanctorum gloriam doctrina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83620)

tantum stola exornata nequeant altera sine nobis vestiri.

16. Oppositio 3. Ibi Bernardus ait separatas animas, quantumvis iustas, aliquam habere rugam, & consequenter non posse ante resurrectionem recipi in triumphantem Ecclesiam, quæ maculam rugamve non habet.

Solutio. Resp. per rugam nihil Bernardum designare præter naturalem inclinationem ad corpus, quæ plenam lætitiæ retardat quodammodo. Sed unde tibi (ait ibidem S. Doctor), o misera caro? unde tibi hoc? Animæ sanctæ, quas propria Deus insignivit imagine, te desiderant! quas redemit proprio sanguine, te expectant! & ipsarum sine te compleri lætitiæ, perfici gloria, consummari beatitudo non potest. Adeo siquidem viget in eis desiderium hoc naturale, ut nec dum tota eorum affectio libere pergat in Deum, sed contrahatur quodammodo, ut rugam faciat, dum inclinatur desiderio tui, &c. Vide not. supra ex Augustino lib. XII. de Genes. ad lit. cap. 35.

17. Ob. 4. Serm. 4. Scribit Bernardus Porum animas ante corporum resurrectionem stare subus Altare Dei.

Solutio. Resp. Dici Altare humanitatem Christi, cujus corporis expetunt similitudinem: Altare ipsum, ait, nihil aliud arbitror esse, quàm Corpus ipsum Domini Salvatoris. Vide quæ dixi cap. antecedenti ad VII.

18. Oppositio 5. Obicies 5. Eo loco inquit Bernardus exaltandos electos visione & contemplatione non humanitatis Christi, sed ejus divinitatis; quando post diem extremam super Altare collocabuntur.

Solutio. Resp. Sanctorum animas resumptis corporibus juxta Bernardi doctrinam

exaltandas contemplatione & visione, quod expleto naturali suorum corporum desiderio nullam habebunt rugam, quæ illas inclinet, & visionem Dei consequentur uberiorem; ut constat ex resp. ad 3.

Obj. ultimo. Cælestis Beatitudo ea est, de qua in Ps. xxv. 9. *Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ*: At Bernardus Serm. LII. inter parvos, nunc LXXXVII. de diversis, negat id ante reviviscen-
tiam corporum evenire: Ergo, &c.

19. Obiectio ultima.

Resp. hoc postremo loco S. Bernardus denegare Justorum animabus solam completam beatitatem. *Comedite*, ait, *amici & bibite, & inebriamini*. Prius comedunt, dum in carne adhuc corruptibili degunt. Postmodum vero corpore exuti, & in cælum translati jam bibere dicuntur eadem quæ prius comederant: quia jam per speciem contemplantur, quæ prius fide crediderant. Perspicue his verbis fatetur D. Bernardus jam animas justorum Deum videre. Sequitur autem. *In hoc ergo statu positi Sancti bibere quidem possunt, sed inebriari non possunt: quoniam à perfectissima contemplatione divinitatis quodammodo retardantur, dum adhuc resurrectionem sui corporis in fine sæculi præstolantur. Quæ facta ita corpus menti, & Deo mens inebriabit, ut jam deinceps nihil sit, quo ab interna ebrietate contemplationis revocari possit*. Videntur mihi hæc verba ad intelligentiam eorum, quæ obscuriora sunt in Sermonibus de Omnibus Sanctis, aurea clavis. Mihi quidem nulla manet hæsitatio, quod futurum spero de illis, qui absque mentis præoccupatione ista legerint.

Solutio.

CAPUT XI.

De Joannis XXII. circa Sanctorum gloriam doctrina.

SUMMARIUM.

1. Usque ad 8vum Probatur, Joannem XXII. neque ut privatum Doctorem asserivisse docuisse, piorum animas ante corporum resurrectionem Deum non videre.

8. & seqq. Solvuntur objectiones.

De Joannis XXII. Sententia.

TANQUAM privatum doctorem Joannem Papam XXII. docuisse quod animæ beatam vitam non haberent, antequam corpora reviviscant, non tamen id definivisse ex Cathedra, fere omnium Scholasticorum responsio est; ubi de hujus mente Pontificis disceptatur. Tuta quidem pro Catholici.
R. P. Berti Theol. Tom. I.

ci dogmatis, & Apostolicæ Sedis infallibilitate judicii conciliatio. Joannem illius fuisse opinionis, eamque libellis & Constitutionibus confirmasse quidam contendunt, ut Ockamus, Gerson, alique perpauci. Re tamen penitus inspecta videtur mihi à vulgari opinione recedendum, & Pontificem esse à
Y 2 nota

nota erroris omnimode vindicandum. Quapropter sit

I.
Propositio

PROPOSITIO: Joannes XXII. neque ut privatus Doctor assertive docuit piorum animas ante corporum resurrectionem Deum non videre.

Probatur dictum Pontificem nec ut Doctorem privatum quid contrarii sensisse.

Historiam narro, ac simul propositionem demonstro: Anno reparatae salutis 1331. hæc quaestio acerrime ventilabatur, quam non Joannes, sed alii exagitare coeperunt, ut observat Raynaldus ad ann. 1333. n. 45. Plures quidem affirmativam sententiam valide propugnabant scripturis, Patribus, argumentis, asserentes hanc esse Catholicæ fidem Ecclesiæ. Pontifex rem diligentius excutiendam affirmabat, quod gravissima essent pro utraque parte momenta; cumque pro una magno numero producerentur, ipse reliqua pro negantium opinione collegit. Questionem in Procerum conventu proposuit habitis in Ecclesia sermonibus in Festo omnium SS. Dominica III. Adventus, & in Vigilia Epiph. proximi anni 1332. Recitavit ergo quæ ad definiendum dogma videbantur ob stare, id est quæ collegerat à Theologis excutienda. Malevoli, quorum habebat plures, fortassenimium ad dicti Pseudo-Pontifici Petro de Corbaria, Michael Casenas, Guilelmus Occamus, & alii, ut constat ex ms. Vatic. 4009. p. 180. objecerunt, quod Joannes in his tribus sermonibus, *Degmatizatus est, quod Sancti in celo non vident, nec videbunt usque ad diem generalis judicii & futuram corporum Resurrectionem faciem Dei.* At contra calumniatores Pontificis scripsit insignis doctor Germanus Ulricus demonstrans Papam Scholasticorum more collecta à se recitasse, & dubia proposuisse quæ expenderent eruditi, ut constat ex eodem Raynaldo ad annum 1331. n. 45.

2.

Sparsi interim de errore Joannis rumores, & controversia acerrime disputata Parisiis, traduentibus Joannem calumniatoribus. At præclarissimæ Universitati compertum est quid dixerit, quid hac in re præstiterit Summus Pontifex. Nam anno 1332. in data ad illum Epistola hæc habet: *Vestra beatitudini cum qua possumus humilitate, & reverentia totis cordis præcordiis supplicamus, quatenus prædicta quaestioni, in qua pro una parte vestra Sanctitas pulcherrime & subtilissime allegavit, & quamplures auctoritates adduxit, imo tot, quod non recordamur nos legisse doctorem aliquem, quas ad unum propositum addaxit tot, & tantas, semper ta-*

men recitando, & nihil determinando, asserendo, seu etiam opinando, sicut audevimus; dignetur vestra Sanctitas finem dare, partem illam, qua nutrita fuit hætenus devotio totius populi Christiani vestro regimini crediti, veram esse determinationem Apostolicam confirmando. Vide hanc Epistolam Tom. I. Thesauri Anecdotorum Martene pag. 1384.

Postero anno 1333. Joannes scripsit XIV. Kal. Decembris ad Philippum Francorum regem hanc Epistolam: *Quia, amantissime fili, scimus, quod in his vel aliis ut elucidetur veritas intendis, rogamus benevolentiam regiam, ut per fidelem, seu fideles nuncios Magistris in Theologia, & Baccalaureis Parisiis legentibus & degentibus facias nunciari, quod talibus minis illatis non obstantibus quilibet dicere & disputare, & prædicare valeat, quod sibi juxta doctrinam Evangelicam & Apostolicam disputandum videbitur, aut etiam prædicandum, donec aliud ordinatum per sedem fuerit Apostolicam, aut etiam declaratum. Sic etiam ad veritatem quaestionis prædictæ poterit promptius perveniri.* Ex quibus apparet Pontificem primum indixisse ne affirmativa sententia in publicis concionibus exponeretur tanquam definita ab Ecclesia, cum adhuc esset dubia & ventilanda, sed veritatis studio postea mandasse, ut unusquisque rem diligentius inquireret; quod profecto indicium est, se valde accipitem pendere, & velle quaestionem diligentissime dirimi.

Hujusmodi studium magis præfetulit proximo anno 1334. Tunc enim pro utraque parte summa cura collegit momenta, præcepit etiam sub Ecclesiasticis censuris, ut singula revocarentur ad trutinam, atque IV. Kal. Martii Petro Rothomagensi Archiepiscopo, & Francorum Reginae has dedit literas: *Quid circa quaestionem visionis animarum ordinaverimus ad regalem notitiam credimus, diu est, pervenisse. Injuximus quidem Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, ac Prelatis aliis; & Doctoribus Theologiae, ac juris Canonici presentibus in curia, ut super illa cum diligentia studeant, nobisque quid eis videatur exponant. Quod ut promptius possint facere multarum auctoritatum tam Canonis, quam Originalium Sanctorum pro utraque parte collectorum copiam fecimus. Et ut hæc diligentius studerent facere sententiam excommunicationis ipsos volumus incurrere, qui præmissa non adimplerent, absolutione nobis, nostrisque successoribus reservata.*

Cum

3.
Epistola Joannis ad Philippum regem.

4.
Epistola Joannis ad Petrum Episcopum & Francorum reginam.

aliquid est
-msc. 1112
aliquid

5.
Declaratio
Joannis
Papæ.

Cum adhuc obloquerentur Pontificis detractores, eodem anno 1334. die 3. Januarii in Consistorio Apostolico ipse coram S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus declaravit, se nihil unquam de hac Quæst. determinasse, & si quid à se prolatum fuisset, in quæstionis propositione, sive auctoritatum allegatione, quod scripturæ sacræ videretur adversum, præter intentionem sibi excidisse: qua publica confessione nihil sincerius, nihil humilior. De qua testem habemus Benedictum XII. in suo diplomate *Benedictus Deus*, Ptolemæum Lucensem lib. 24. Hist. cap. 42. ms. Vaticanum n. 4008. p. 172. Imo antemortem, quæ contigit Avenione die xiv. Decembris ejusdem anni 1334. coram S. R. Eccl. Cardinalibus, quorum nomina in laudato nuper ms. referuntur, & coram Tabellionibus hac de causa vocatis, præcepit ut legeretur sequens Scriptura: *Fatemur & credimus, quod anime purgatae sunt in calo, celorum regno, & paradiso, & cum Christo, in consortio Angelorum congregata, & vident Deum & divinam essentiam facie ad faciem clare in quantum status & conditio comparatur anime separata.* Hujus declarationis meminit Joannes Villanus in Hist. Florent. cap. 19. lib. xi.

6.
Sententia
Theologo-
rum Pari-
siensium de
Joanne.

Demum Theologi Parisienses interrogati à Rege quænam revera esset Joannis Pontificis opinio, in Autographo quod etiamnum servatur Parisiis in Arch. FF. Prædicatorum, & recitatur à Bullæo Tom. 4. Hist. univ. inquit: *Quid quid in hac materia Sanctitas sua dixit, non asserendo seu opinando protulit, sed solummodo recitando.* Præmitto Fidei Confessionem, quam Joannes ad Armenios, Tartaros, Persas & Lithuanos transmisit; quam vide apud Rayn. ad annum 1331. nec non Bullas Canoniz. SS. Thomæ Aquinatis, Ludovici Tolosani, & Thomæ Herfordiensis: de quibus vide Emin. Gotti Tom. 2. Th. p. 179.

7.
Fit argu-
mentum ex
his omni-
bus.

Jam vero ex dictis hoc argumentum conflatur: Ille neque ut privatus Doctor assertive docuit purgatas animas ante reassumpta corpora beatifica carere visione, qui hujus opinionis fundamenta conscripsit & recitavit historice tantum, eo animo ut à Theologis ventilarentur, & quæstio, in qua veteres non convenerant, matura discussione innotesceret, ipse interim nihil asserens, nihil definiens, nihil vel opinando scriptitans. Atqui Joannes XXII. auctoritates Canonum ac Patrum, quibus Milenariorum videbatur probari error, col-

legit eo animo, ut illas Theologi expendere, jussitque & publicis concionibus, & Epistolis, indicta quoque excommunicatione, ut sedulo discuterentur, neque interim pro ulla parte sententiam dixit, nihil declaravit, nihil asseruit. Ergo Joannes XXII. neque ut privatus doctor circa eam sententiam erravit, de qua præsens instituitur disputatio. Præterea Doctissimi Galliarum Theologi, Juenin, Tournely, L'Hermier, alii, expensa protestatione Parisiensium Theologorum, quam memoravi superius, & cui addere possunt Epistolam à me laudatam ex Edmundo Martene, ingenue fatentur Pontificem nihil circa hanc quæstionem ex Cathedra definiisse, in falsam tamen sententiam, ut Tournely ait, inclinasse; atque, ut ceteri loquuntur, ut privatum Doctorem erravisse: Atqui in ea Parisiensium Theologorum declaratione, sicuti & in memorata Epistola, non solum habetur Joannem XXII. nihil ex Cathedra & aliquo Pontificio diplomate declarasse, sed etiam quidquid aut scripsit, aut dixit, scripsisse & dixisse non asserendo, non opinando, sed solummodo recitando: Ergo neque ut privatus doctor à dogmate recessit Catholicorum, opinative saltem & assertive. Denique Joannes tamen recitavit & collegit speciali cura momenta pro una parte, quod pro affirmante omnia vulgata essent ac proferrentur; incubuit tamen animo, ut constaret ex Epistola ad Reginam, & ad Rothomagensis Antistitem, ut pro utraque parte colligerentur, & huic muneri ipsemet insudavit, omnium copiam fecit, omniaque ex æquo ventilarî mandavit: Ergo incertus erat cui adhereret, & in utramque fluctuans, veritatem, quam tandem assecutus est, inquirebat.

SOLVUNTUR OBJECTIONES.

Opponunt 1. L'Hermier, & Tournely. Raynaldus ad annum 1331. n. 44. refert Joannem XXII. conquestis undecunque testimoniis pro negativa sententia in publicis concionibus pro eadem fuisse dogmatizatum. Resp. Raynaldum asserere, quod ita calumniabantur hostes Pontificis, ut demonstrat num. 45. ex Ulrico, & ex ms. Vaticano Codice 4005. & 4009.

Opp. 2. Joannes omni favore & gratia prosequatur quos stare noverat pro sententia negante, præsertim Gerardum Generalem Minorum. Contra qui dissidebant dure à Pontifice excipiebantur,

3.
Oppositio 1.
cum solu-
tione.

9.
Oppositio 2.
cum solu-
tione.

ut constat de Thoma Vallesio, qui in carcerem conjectus est, quod opinionem Joannis publica confutasset concione. Resp. Thomam Vallesium non à Joanne XXII. sed à Quæstoribus Fidei Avenione damnatum carceri, non quod pro SS. vindicanda gloria solemnem habuisset concionem, idem permiserat Pontifex, ut apparet ex Epist. ad Galliarum Regem Philippum; sed quoniam è suggestu in Assertores adversantis sententiæ Divinam maledictionem est imprecatus, ut narrat Bzovius ad annum 1331. n. xi. quod vertente controversia, maxime privato homini, audaciæ, quamvis forte zelus fuerit, imputabatur. Gerardo autem quidnam Papa præstitit, quod amplissimum ordinem moderantis merito, ac dignitati esset impar?

10.
Oppositio 3.
cum solu-
tione.

Opp. 3. Durandus Meldensis Episcopus, cum dogma Catholicum propugnasset, à Fidei Censoribus in jus vocatus est, etsi Regis patrocinio judicium declinavit Quæstorum. At hæc annuente Pontifice fuere peracta. Resp. Durandi causam aliam esse ab ea, quam eruditi narrant Theologi. Pontifex Durandi Tractatum nulla permotus indignatione, & quamlibenter excepit, pluribusque Theologis præbuit examinandum; ut constat ex ms. Jacobi Cardinalis S. Priscæ in Bibl. Vatic. n. 208. In Durandi autem Scripto in ea, quam probabat propositione, nil censura dignum notatum est. In argumentationibus vero aliqua videbantur absurda: inter quæ erat, quod nisi animæ expiata videant divinitatem Christi, mori nulla ratione sit lucrum: unde videbatur consequi, quod ex contemplatione humanitatis nullum resulset gaudium, aut lucrum. Tum alia novem asserta, quorum alia probata fuerunt, alia confutata. Ergo propter Assertum de actuali visione Dei, ut constat ex ms. Vat. n. 4004., nihil actum contra Durandum, sed propter doctrinas insertas, & non satis apte expositas, aut non bene intellectas. Vide Raynaldum ad annum 1333. num. 58.

11.
Oppositio 4.
cum solu-
tione.

Opp. 4. Pontificem assertive præfatum tradidisse errorem innumeri prope modum scribunt Auctores. Gobelinus in Cosmodromii Aetate vi. cap. 71. Albertus Krantzius lib. viii. Vandalia cap. 16. Bzovius ad annum 1331. Ciacconius Vita Joannis XXII. Prol. Lucensis ad an. 1335. Adrianus in iv. Sent. de Sacram. Confirmat. Gerson sermone in die Paschatis. &c. Resp. Hos omnes, & si qui sunt alii, falso rumore deceptos. Nam multæ fuerunt contra

Joannem linguæ malignantium, ut in suo diplomate testatur Benedictus XII. Sed his opponimus omnium Theologorum Parisiensium testimonium, qui *Multorum fide dignorum relatione audita*, declararunt, quod Sanctitas Sua nihil asserendo, sive opinando protulit, sed solummodo recitando. Quamquam non omnes, qui ab adversariis citantur, revera Pontifici errorem affricant. Bzovius cit. loco ait: *Eodem tempore ipse idem Pontifex alios adversarios aduersum se excitavit, cum antiquorum Doctorum . . . de clara Dei visione opinionem nondum ab Ecclesia damnatam recitasset; & in partem quorundam FF. Minorum asserentium, animas à corpore separatas non statim beata visione Divinae essentia frui, sed eam usque ad diem iudicii expectare, differendo quidem, non autem asserendo, neque decernendo inclinavit.* Et Alphenus Ciacconius: *Ipse, inquit, omnibus Theologis iussit, ut quid de ea sentirent, diligenter inquirerent, & sibi asserrent, affirmans se nihil nisi disputandi gratia asserre, & nihil adhuc se determinasse.* Hi nimirum de mente Joannis tantummodo dubitant. Idem dico de Ptolemæo Lucensi, qui lib. 24. cap. 43. ait: *De hoc dubium fecerat.* Idem de Adriano, qui utitur his verbis, *Fertur, dicitur.* Gersonis sermonem genuinum non esse, plures affirmant: si est, Universitatis Parisiensis testimonio, & Epistolis redarguitur.

Opp. ultimo. Joannes morti proximus poenitentia ductus errorem suum revocavit. Ergo erraverat. Resp. nego antec. Non enim proprie revocatio & retractatio dicenda est Joannis omologia. Declarat in ea, se plura in hac quaestione allegavisse = *Non intendens aliquid determinare, vel decidere* = Et si forsitan in sermonibus aut collationibus suis aliqua viderentur à veritate aliena = *Ipsa præter intentionem à se fuisse prolata* = . Quam declarationem à se fieri protestatur = *Ne quis sinistre interpretari possit sensisse aliquid, aut sentire quod Scripturæ Sacrae obviet, aut fidei orthodoxæ.* Voluit ergo ea declaratione Joannes *linguis malignantium obviare* =, ut scribit in suo diplomate Benedictus; neque enim necesse erat, ut dicta revocaret, & caneret palinodiam.

Verum etiamsi Pontifex ut privatus Theologus in quaestione ad solvendum perdifficili, utrinque validissime propugnata, dubia eo tempore, nec definita, in falsam inclinasset opinionem; nullum inde aut illius existimationi, aut

Apo-

12.
Oppositio
ultima cum
solutione.

Apostolica Cathedra infallibilitati posset consequi præjudicium. Etenim nulla Constitutione quid fide tenendum esset definita sententia pronunciavit: quod ex dictis satis arbitror manifestum.

Guilelmi autem Ockami, quod fuerit Romanorum Pontificum insensus hostis, & ultro fateatur se referre quæ ex aliorum acceperat narratione, nemo est, qui pili faciat auctoritatem.

CAPUT XII.

De inæqualitate beatificæ visionis, ac sempiternæ Justorum felicitatis.

SUMMARIUM.

1. 2. 3. Inæqualis gloria meritis inæqualibus reservatur.
4. 5. 6. 7. Satisfit objectionibus.
8. Causa moralis inæqualitatis beatitudinis est meritum.

9. Causa autem effectrix est lumen gloriæ, quod pro meritorum ratione illustrat mentem, inflammâtque corda sanctorum.
10. 11. 12. 13. Solvuntur objectiones.

De Inæqualitate visionis & æternæ felicitatis justorum.

JOVINIANUS Stoico infectus contagio, quemadmodum nullam in meritis discrepantiam, ita nullam agnovit inæqualitatem retributionis. Adversus hunc duos libros conscripsit circa annum 392. beatus Hieronymus; in quorum postrema parte istum impugnat excucullati errorem hæretici. Novatores, qui putant homines justificari per eandem Christi Sanctitatem singulis imputatam, in easdem ferme inciderunt casses. Oportet nunc perversum dogma infectemur, ostendentes rependam non esse singulis justis parem omnino mercedem: & pauca superaddamus de Scholarum dissidio, unde inæqualis beatitudinis ratio sit rependa.

I. PROPOSITIO I. Inæqualis gloria meritis inæqualibus reservatur.

Probatur inæqualem gloriam inæqualibus meritis reservari ex SS. Scriptura.

Hæc est scripturarum sanctarum doctrina. Nam in Evangelio Joannis cap. xiv. 2. legitur: *In domo Patris mei mansiones multe sunt.* De quo loco Tertullianus Scorpiaco: *Quomodo multe mansiones, si non pro varietate meritorum?* Paulus 1. ad Corinth. iii. 8. *Unusquisque propriam mercedem accipiet, secundum suum laborem.* Cap. xv. 41. *Stella enim à stella differt in claritate: sic & resurrectio mortuorum.* Eccl. ad Corinth. 9. *Qui parve seminat, parve & metet.* Idem probant textus, quibus meritorum asseritur inæqualitas; ut parabola de semine apud Matth. 19. 8. quod fructum dedit aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigesimum; egregie exposita eo versu, *Serta tardenis, &c.* in hymno D. Joannis Baptistæ: necnon alia de quinque talentis cap. xxv., & de decem minis apud Lucam cap. xix. Accedit definitio Sacrosanctæ Tridentinæ Synodi Sess. vi. c. 16.

Eadem est SS. PP. assertio: Chrysostomus hom. 41. in 1. ad Corinth. *Tametsi in regno cælesti sint omnes, non omnes tamen iisdem potiri præmiis significatur illa similitudine stellarum: uti nec in gebenna peccatores omnes eadem tormenta patientur.* Ambros. lib. 5. in Lucam: *Etsi unum regnum, diversa tamen merita sunt in regno cælorum.* Gregorius Nazianz. Orat. 34. *Prout illorum est ordo, plus, minusve Deum cernunt.* S. P. Augustinus Tract. 67. in Joannem. *Multe mansiones diversas meritorum in una vita æterna significant dignitates.* Fulgentius de Fide ad Petrum: *Diversi erit Sanctorum gloria.* Prosper in sent. 360. *Ut Deus omnia in omnibus erit, sic etiam in dispari claritate par gaudium.* Gregorius lib. 4. Moralium cap. 31. *Quia in hac vita nobis est discretio operum, erit in illa proculdubio discretio dignitatum, &c.*

Argumenta à ratione æquum est ab illo præclarissimo Ecclesiæ Doctore depromantur, qui Jovinianum singulari certamine profligavit. Quorum primum sic nequi potest: Ordo, qui est in visibili Ecclesia etiam in cælesti servatur Jerusalem, & militans refert imaginem triumphantis; hæc enim, quæ per fidem ambulat, plurimas habet mansiones, & alium tenent gradum Pontifices, alium Sacerdotes, alium Levitæ, alium Aeditui, alium fidelis plebs; illa, quæ sursum est Ecclesia continet Archangelos, Angelos, Thronos, Dominationes, Potestates, Cherubim, Seraphim, variasque Sanctorum classes: Atqui in visibili Ecclesia diversitas nominiū denotat graduum, munerum, ac dignitatum discrepantiam: Ergo diversam potestatem dignitatemque designat pariter varietas nominum, quibus appellantur supernæ

2. Probatur ex SS. Patribus.

3. Probatur ratione.